

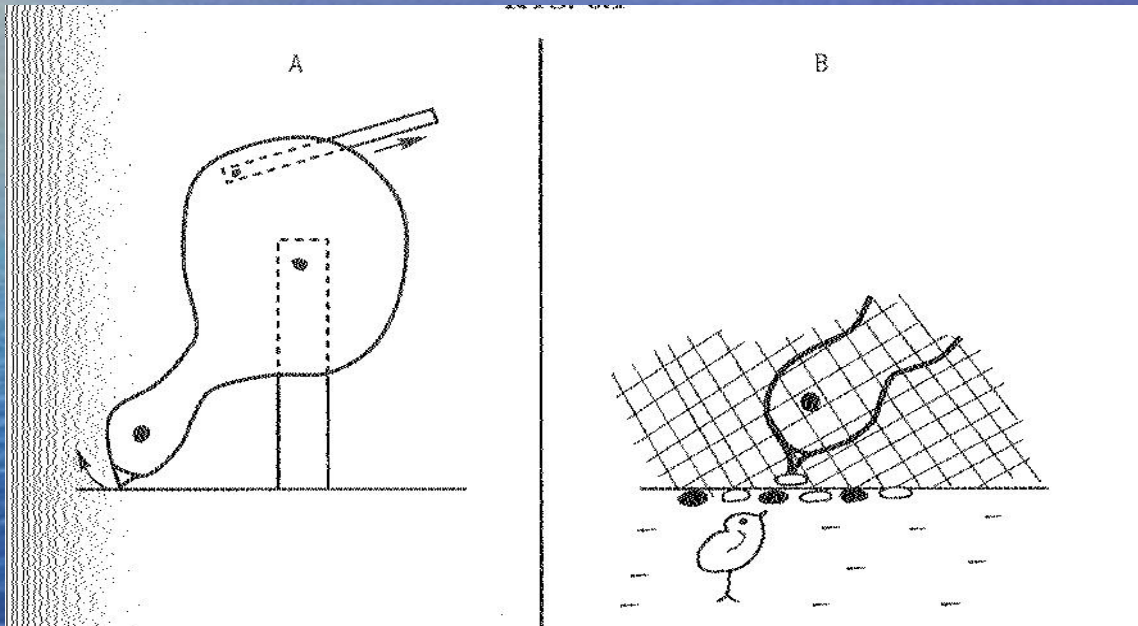

KONFORMIZM

Zaawansowana psychologia społeczna

SWPS
Wykład 1

Tendencja do naśladowania innych osobników dotyczy wszystkich wyższych organizmów

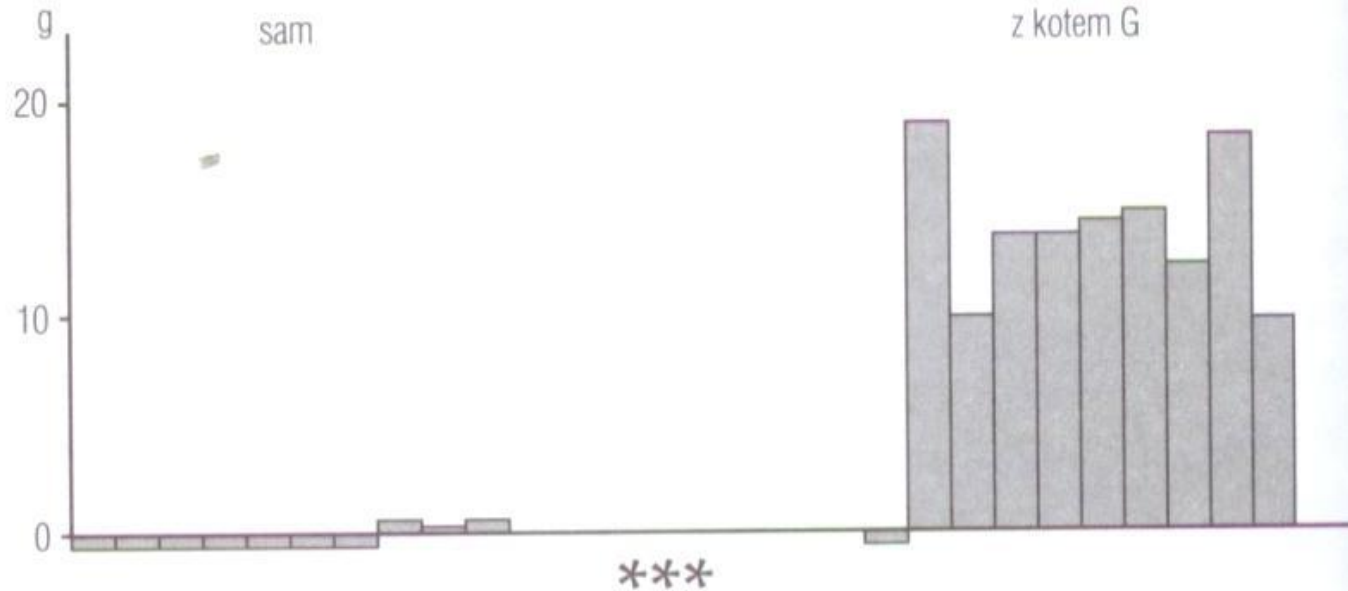
Naśladowanie modelu kury przez małego kurczaka w wyborze ziarna

Szkic A przedstawia mechanizm stosowany w wytwarzaniu podobnych do dziobania ruchów mechanicznej kury przez ręcznie poruszaną dźwignię (strzałka). Szkic B przedstawia mechaniczną kurę dziobiącą ziarno za drucianą przegrodą i kurczę obserwujące kurę

Zródło: Reprodukacja rys. 15 („Mechaniczna kura”) i rys. 16. („Mechaniczna kura dziobała zielone ziarna, a kurczę miało do wyboru ziarna zielone i pomarańczowe”) z artykułu E.R.A. Turnera „Społeczne spożywanie pokarmu przez ptaki”. *Behaviour* 24: 1–46, 1964, za pozwoleniem wydawców czasopisma

RYS. 6.3

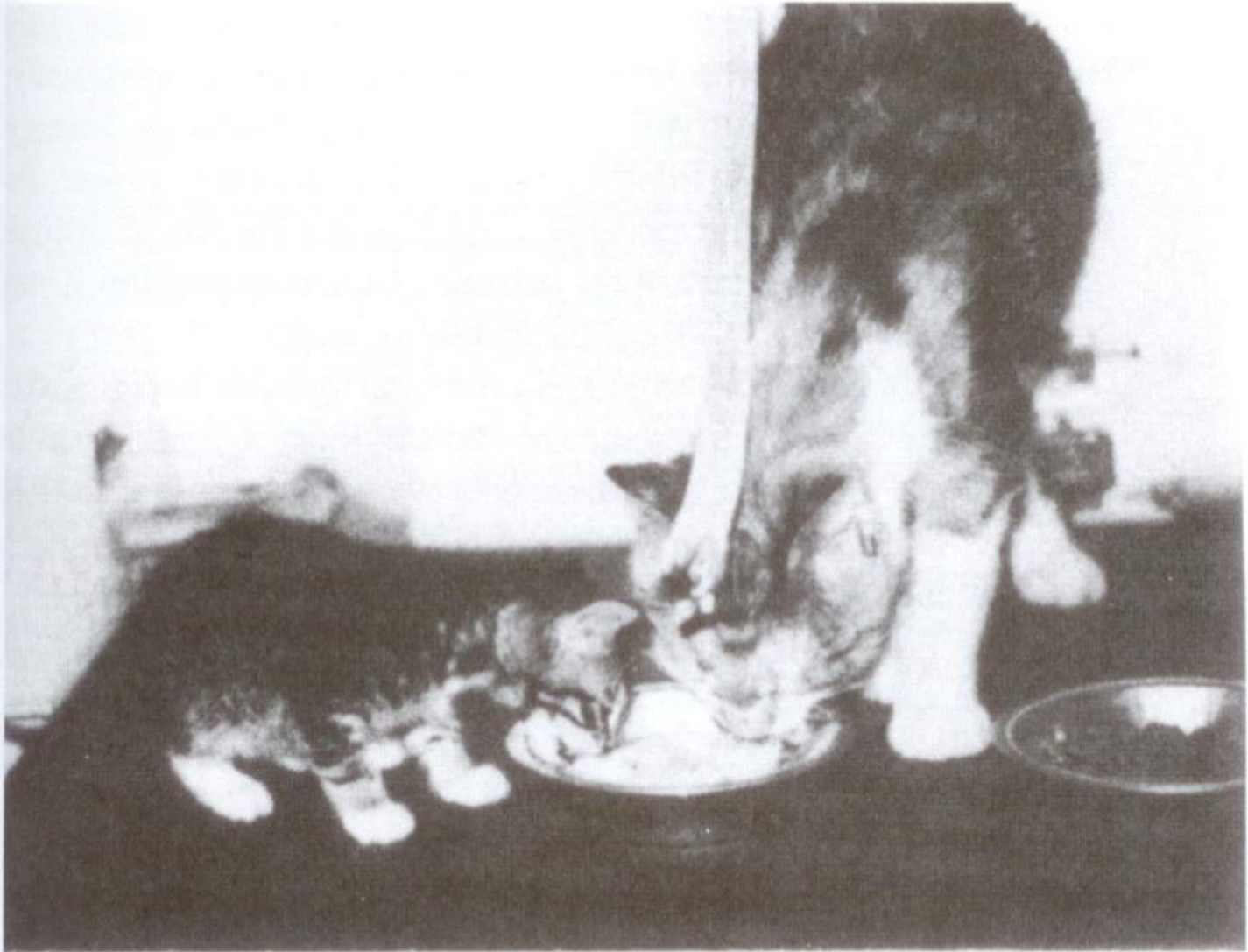
kot M

Wpływ drugiego kota na spożycie nowego, mniej smacznego pokarmu (kasza)

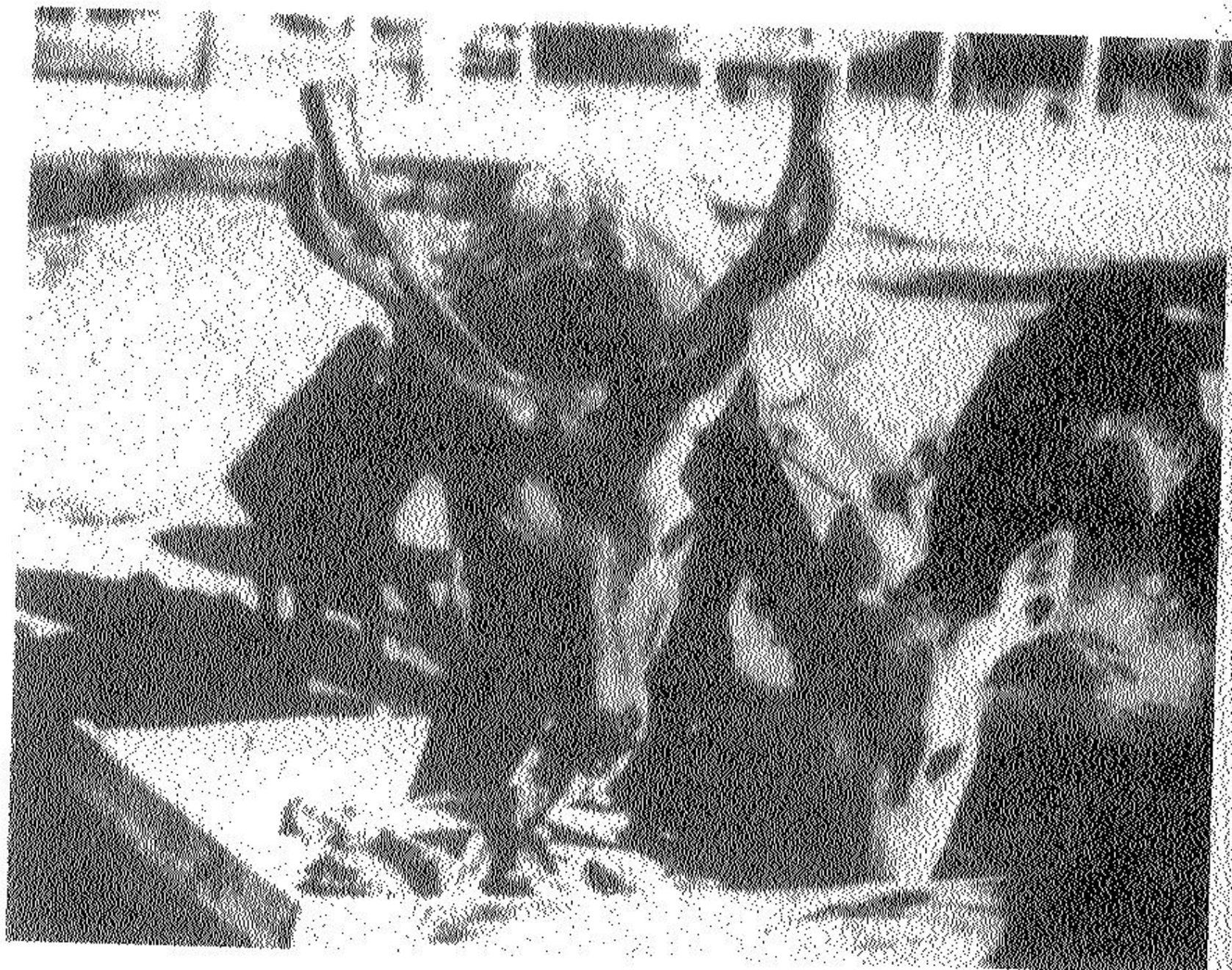
Kolumny przedstawiają ilość pokarmu zjedzonego oddzielnie (lewa strona) i w obecności innego kota jedzącego pokarm (prawa strona), w 10 kolejnych sesjach każdej serii. Kolumny poniżej 0 oznaczają brak jedzenia. Gwiazdki u podstawy rysunku wskazują na statystyczną istotność danych

RYS. 8.1

Kocię jedzące razem z matką kawałki banana

RYS. 6.4

RYS. 1.1

Fotografie z rejestracji na taśmie wideo zachowania 2–3-tygodniowych niemowląt naśladujących ruchy demonstrowane przez dorosłego eksperymentatora: a) wysuwanie języka, b) otwieranie ust, c) wyciąganie warg

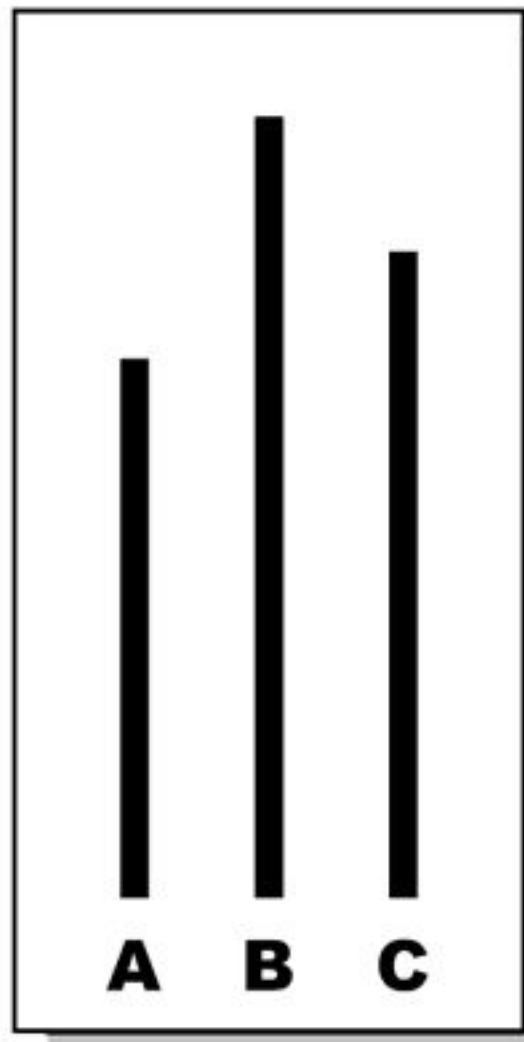
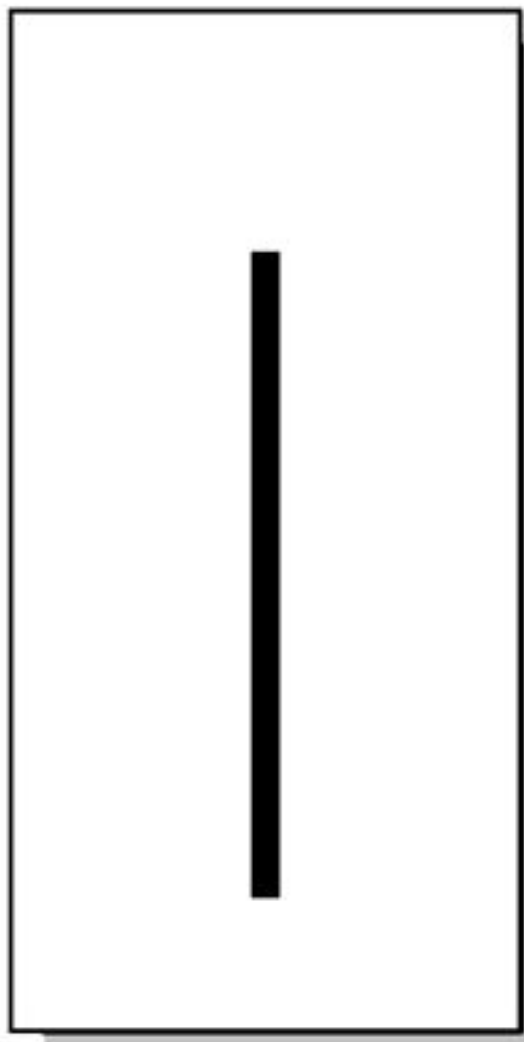
Źródło: Reprodukacja z artykułu A.N. Meltzoffa i M.K. Moore'a „Imitation of facial and manual gestures by human neonates”. *Science*, 198: 75–78, 1977. Reprodukacja uzyskana dzięki uprzejmości autorów i pozwoleniu American Association for Advancement of Science. Copyright 1977 by the AAAS

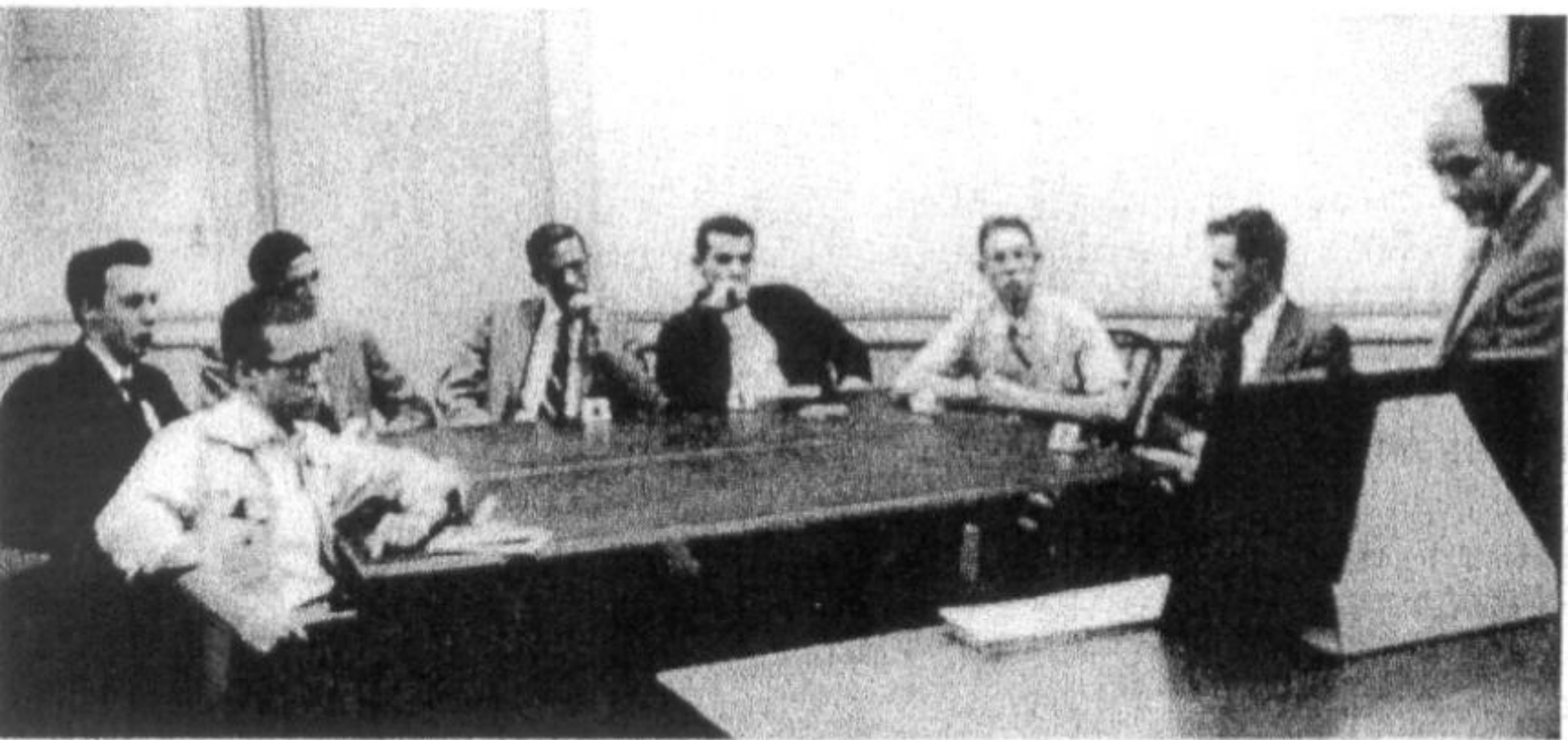
Efekt autokinetyczny

- Paradygmat Ascha

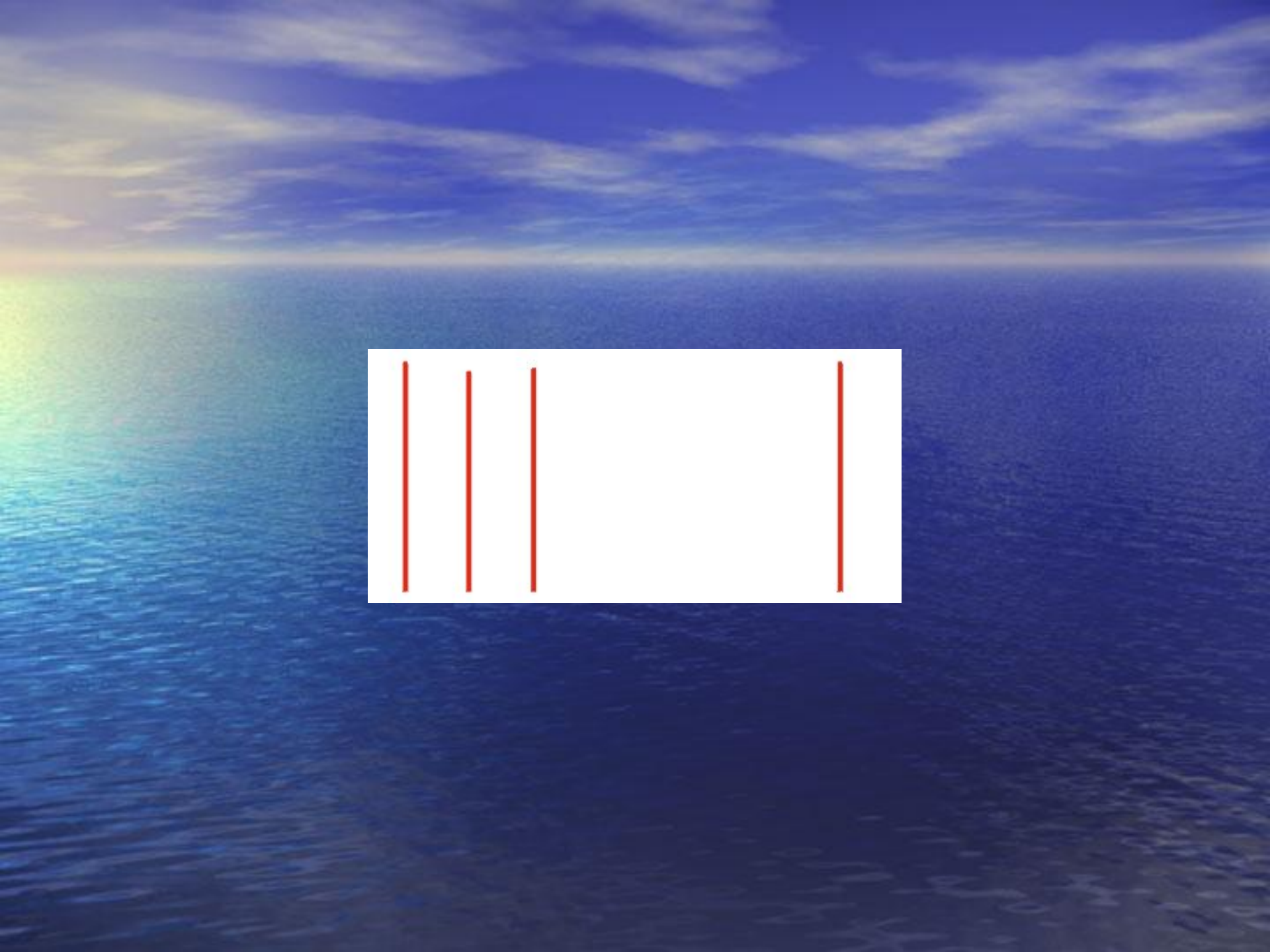
GRUPA WSPÓŁPRACOWNIKÓW

- Jedna [realna] osoba badana

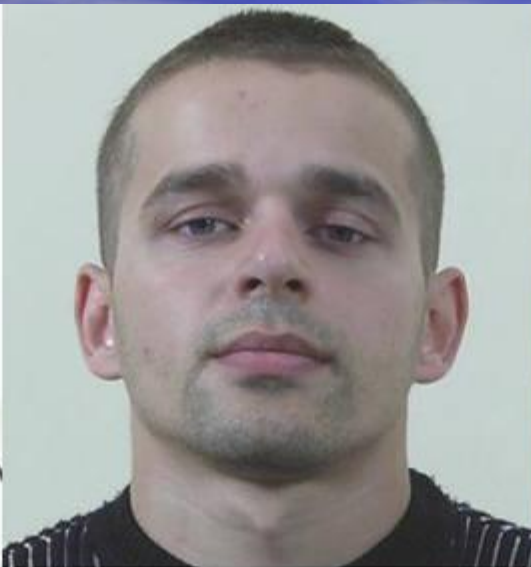
Eksperyment Jennessa: Ile ziaren fasoli jest w słoju?

Inne paradygmaty badawcze:

- KTÓRY DŹWIĘK JEST
NAJBARDZIEJ PODOBNY DO
WZORCOWEGO?

Kto okradł Zenona W. ?

Dwa rodzaje wpływu społecznego

- Informacyjny
- Normatywny

Czynniki modyfikujące konformizm

- PARAMETRY ZADANIA
- Niejednoznaczność rzeczywistości zewnętrznej
- Ważność zadania
- (TRUDNE – nasila; ŁATWE – zmniejsza)

Grupa nacisku:

- Jednomyślność grupy
- Wielkość grupy
- Status grupy
- Podobieństwo (ale: casus ubioru)

Pomocnicy eksperymentatora				OSOBA BADANA
J	J	J	J	J
J	J	J	J	G
G	G	G	G	J
G	G	G	G	G

Osobowość

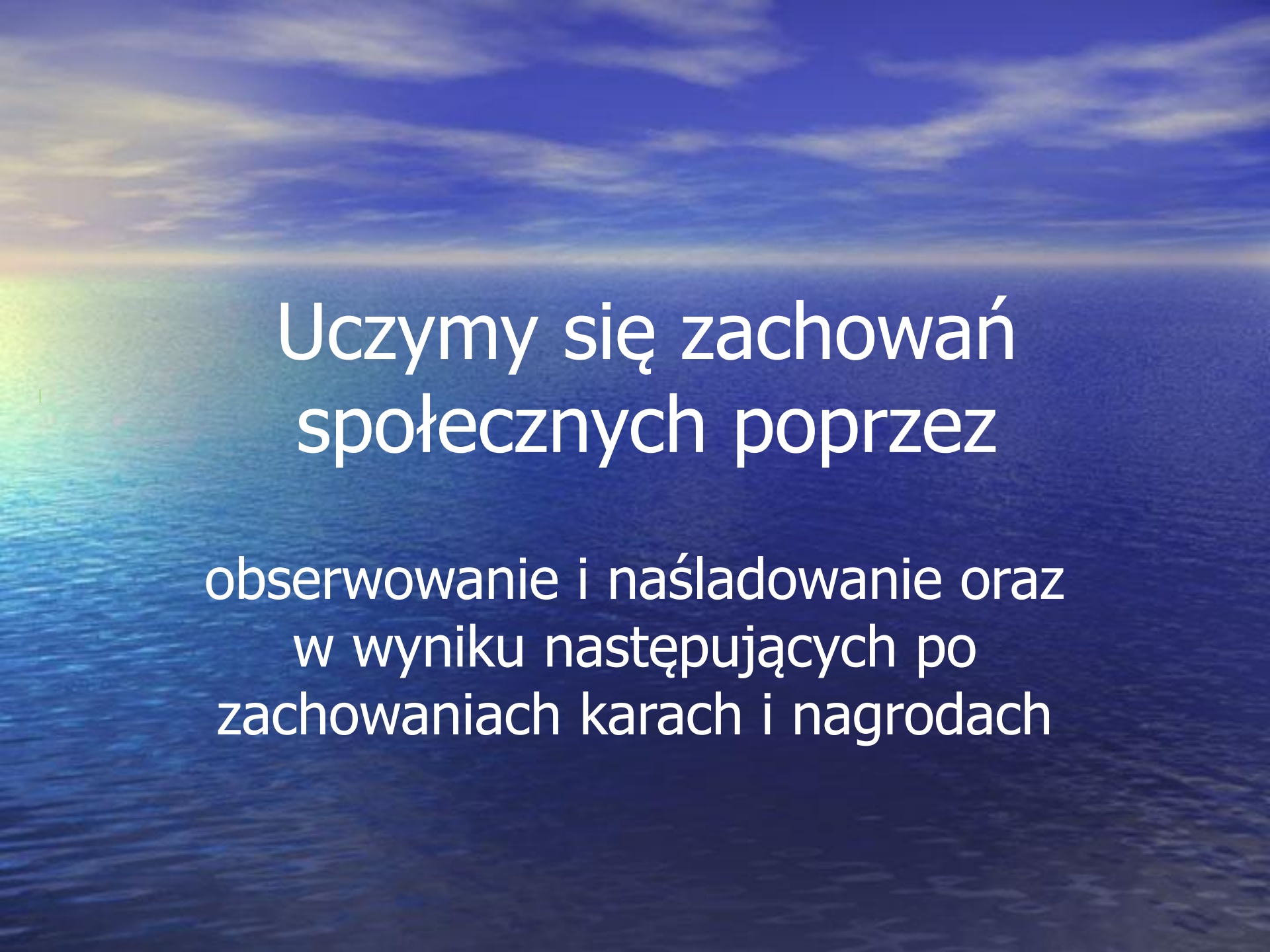
- LOC
- Samoocena
- Hipoteza relatywnego poczucia kompetencji

Inne:

- Płeć
- Kultura
- Czas

Teoria społecznego uczenia się

Uczymy się zachowań
społecznych poprzez

obserwowanie i naśladowanie oraz
w wyniku następujących po
zachowaniach karach i nagrodach

Modele występują najczęściej

- w rodzinie
- we własnej subkulturze
- w mass mediach

Spółeczne uczenie się hipokryzji

Gdy rodzice mówią: *Nie bierz
ze mnie przykładu*

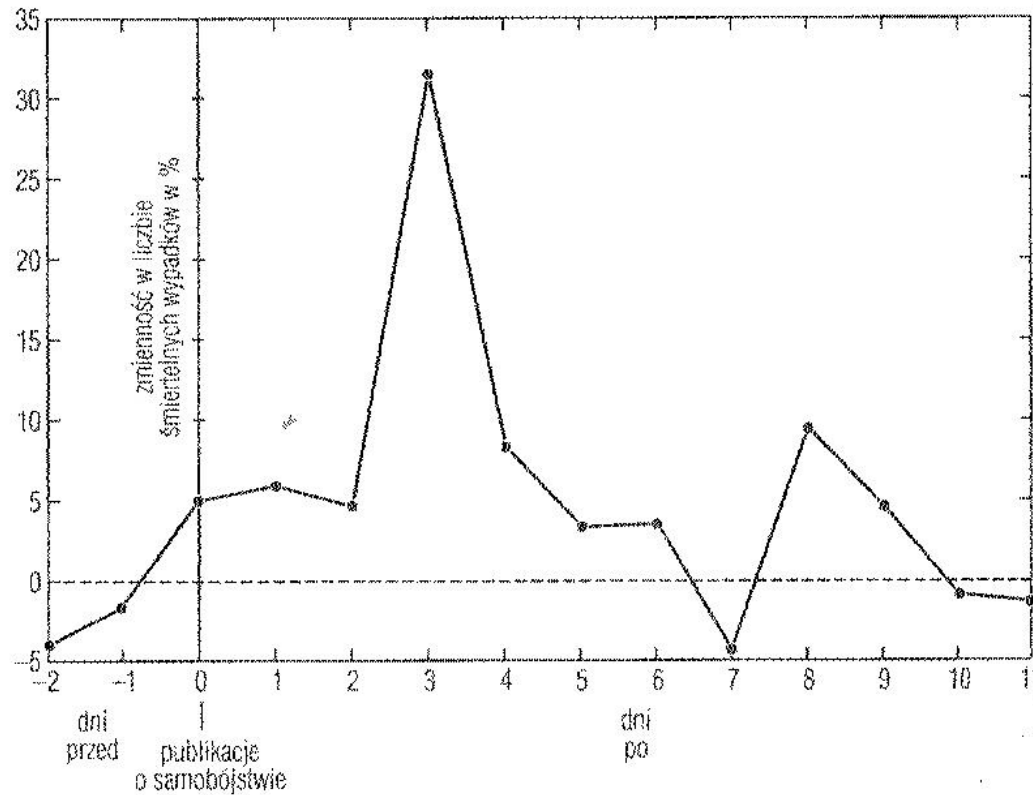
Rób to, co mówię ci, że masz
robić, a nie to, co sam robię

Dzieci

- Robią to, co rodzice robią, a mówią to, co rodzice mówią

EFEKT WERTERA

Wykres przedstawiający dzienną fluktuację liczby śmiertelnych wypadków w pojazdach motorowych w dwutygodniowym okresie przed, w czasie i po publikacji o samobójstwach

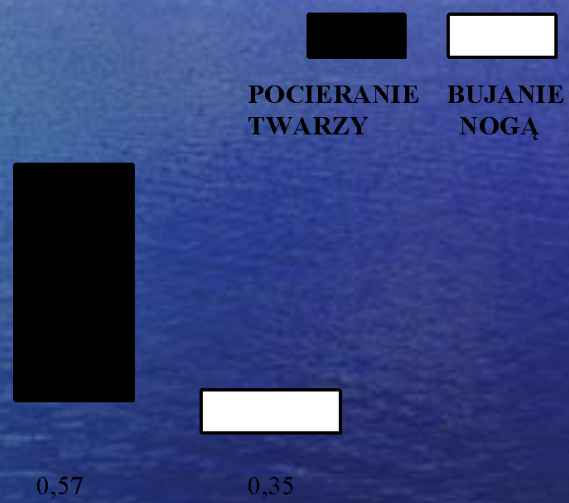
Źródło: Reprodukacja z artykułu D.P. Phillipsa „Suicide, motor vehicle fatalities, and the mass media: Evidence toward a theory of suggestion,” *American Journal of Sociology* 84: 1150–1174, 1979. Reprodukacja uzyskana dzięki uprzejmości autora i pozwoleniu wydawcy czasopisma

Efekt kameleona (mimikry)

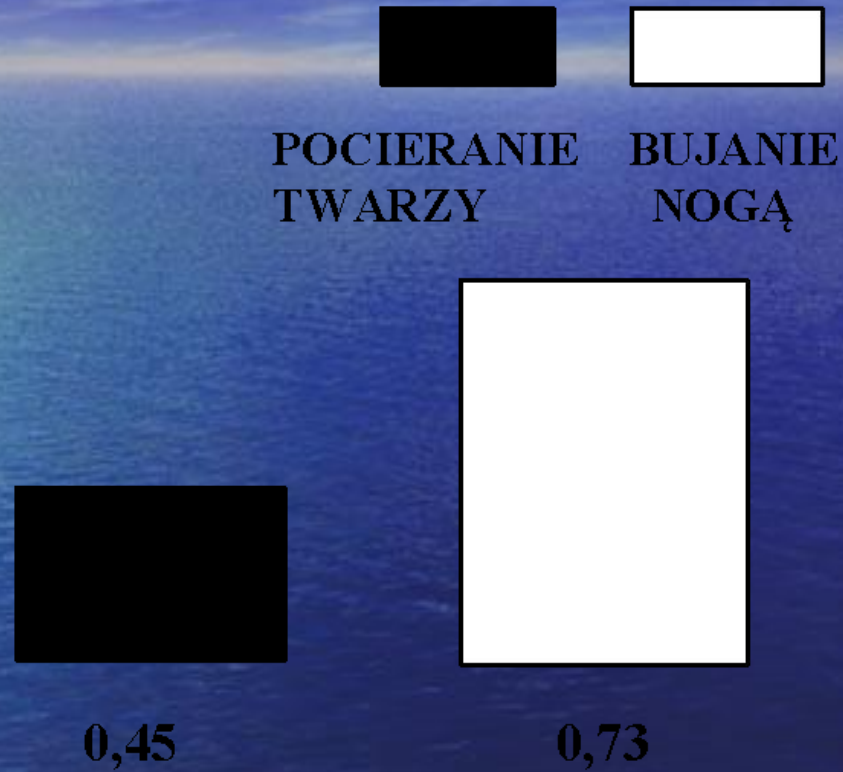
Chartrand & Bargh

- Tendencja do mimowolnego naśladowania ruchów ciała, sposobu mówienia, tonu głosu etc. innej osoby, z którą wchodzimy w interakcję

Liczba zachowań na minutę w warunkach, gdy współpracownik eksperymentatora pocierał swoją twarz

Liczba zachowań na minutę w warunkach, gdy współpracownik eksperymentatora zakładał „bujal nogą”

Wpływ mniejszości na większość (Serge Moscovici)

- Mniejszość jest konsekwentna (nie zmienia poglądów)
- Mniejszość jest spójna (poszczególne członkowie mniejszości demonstrowują tę samą postawę)

Bąble nowego w morzu starego

- KLUCZOWE: skoncentrowanie sił mniejszości w przestrzeni

DO

- WIDZENIA
- Dziękuję za uwagę